

30.04.2015 г., с. 4

Акцията срещу ТВ7

Това не е посегателство върху свободното слово, а търговски спор

Силовите действия в студиото на медията не са добра реклама на България

Анна ХАДЖИЕВА, член на СЕМ

СЕМ няма никакво основание да приложи институционална намеса по случая с TV7, защото случващото се там излиза от рамките на нашите правомощия. Всички тези спорове за собственост и имущество се решават на едно-единствено място - съда. При всички случаи обаче не е добре това да става чрез насилствено и публично действие, на каквото в момента ставаме свидетели. Надяваме се нещата в телевизията да се уредят нормално. Важно е да се каже, че в целия този спор около КТБ, собствеността на различни дружества, свързани с банката, освен формалния план, има и втори пласт, свързан със задкулисие, колкото и да не ми се иска да употребявам тази дума. Този втори план прави всичките коментари въз основа на документите и на действията неадекватни. Струва ми се, че сега действията, които наблюдаваме в момента, са по-скоро от този втори план.

Да, полицаи в студиото по време на новинарска емисия са прекалено драстична гледка, но от гледна точка на медията. Медиите по принцип имат привилегиата да занимават обществото с вътрешните си проблеми. Такова решение е взело програмното ръководство на телевизията - да излъчва пряко случващото се. Това е тяхно право. От друга страна обаче начинът, по който се осъществяват принудителни изземвания, е свързан с подобни действия - с намесата на органи на власт.

Това е вторият план, от който ние като институции и общество нямаме никаква информация. Затова ескалира подобно напрежение. Но при всички положения една медия не може да действа по този публичен начин, защото има отговорност към аудитория и общество.

Понеже в момента TV7 не демонстрира ярки политически или икономически пристрастия, има и журналистическа солидарност. Докато при предходния инцидент, пак с живи вериги, гилдията мълчеше.

Не се сещам за аналог на този случай, но това не значи, че няма. По-скоро трябва да го търсим някъде тук, отколкото в стара Европа.

Какво по-негативно от това сами да се видим кои сме? Ние сме това, което вършим. Затова този втори план, който съществува в България - нищо не е това, което е, ни показва една доста неприятна картина.

Не, случаят няма да повлияе в следваща класация на България в сферата на свободата на словото. Такива класации се правят по определени критерии, със събиране на емпиричен материал. Случаят ни поставя в ситуация да говорим за медийна собственост, за концентрация на медийна собственост, за публичност на лицата, които са медийни собственици, за това, доколко една медия действително е свободна да изпълнява функциите си на медия, а не да участва в утвърждаване на корпоративни или политически интереси.

Не, не можем да кажем, че това е удар по обществената роля на медиите у нас. Чувам, че се говори: Затварят устата на свободното слово! Не, това не е посегателство срещу свободното слово. Това е невъзможност една медия да изпълнява задълженията си.

Не можем да гледаме на това като на болезнен оздравителен акт. Това е търговски спор, който рано или късно ще се реши, и то на нивото на собственост, на нивото на управлението. Но начинът, по който ние гледаме на медиите, е трайно деформиран. Те много често изпълняват волята на собствениците. Концентрацията, която съществува, липсата на плурализъм и в самото съдържание на една отделна медия, забранените зони за всяка медия, забранените фигури във всяка медия, срещу които не се пише, пречи на медиите да изпълняват основните си функции - безпристрастно и обективно да информират обществото за процесите в света около нас.

Да кажем, че ставащото ще е чудо за 33 дни. Нещата ще се решат като търговски спор между хора, които претендират за собственост върху нещо. Проблемът е, че става въпрос за банка и медия, а тяхната дейност е изключително публична. Иначе има много сделки, за които просто не знаем. По принцип целият ни преход е осеян с подобни сюжети, граничещи с криминалното.

Живите вериги на колегите са начин да защитят работните си места, нищо друго. Те не пазят собственост. Заставам зад журналистите, по никакъв начин не коментирам собствеността. Винаги ще заставам на страната на колегите си, това е правото им на труд. Нека кажа, че хората, останали в момента

да работят в TV7, работят, без да получават възнаграждения, или поне частично ги получават, каза тяхна репортерка.

Трябва да гледаме емоционално на нещата, защото всичко, което се случва, трябва да ни покаже до какъв етап на развитие сме стигнали, какъв път сме искали да извървим, каква цел сме стигнали за тези 25 години преход - нито свободни медии, нито пазарна икономика. Наблюдаваме болезнени изпълнения, последица от режисирания ни преход. Медиите са такива, каквито сме всички, обществото, институциите, държавата. Това сме. Ако законите започнат да се спазват, ако започне срещу власт да стои отговорност, ако започне да има независимост на властите една от друга, контрол на гражданския сектор върху властите, ако се откажем от олигархичния модел, ако се появи силна средна класа, която да произвежда, ако изчезнат престъпните начини да правиш бизнеса си в съдружие с държавата - ако всички тия „ако“ се случат, тогава ще имаме нормален живот, с нормалното оценяване на добро-зло, законно-незаконно, ще има граници, които няма да пристъпваме нито в житейското, нито в гражданското си поведение.

Лично на мен случващото се ми създава неприятно чувство за провалени усилия в професионален план на много хора, които работят нашата професия журналистика. Казват, че големите промени стават с малки крачки, затова вярвам, че има светлина. Този драстичен начин отваря очите на хората, кара ги да се заслушват повече, да търсят информация, да правят изборите си. Надявам се, че е така.

Не, не можем да очакваме други подобни случаи. Впрочем има прехвърлена собственост и в други големи медии, но не се случва по този начин.

Не е страшно, че ще влезем с негативни кадри в световния обмен. По-страшни са санкциите за това, че България не изпълнява европейското законодателство, т. е. Че държавата се вади пред скоби и тя нарушава закона. Няма как държава, която нарушава закона, да счита, че нейните граждани ще спазват законодателството. Това развъртава.

Спомням си, че ветеранът Димо Казасов нарича журналистиката кучешки занаят. Такъв е, показват такива случаи. Но не бива да си подвиваме опашката, а да лаем.

Още за скандала на страница 11